

Lelystad, 23-01-2017

Geachte heer Verbeek, beste Leen,

Op woensdag 18 januari hebben wij, als vertegenwoordigers van de Partij voor de Dieren, GroenLinks en de Partij van de Arbeid, de vergadering van de Commissie Duurzaamheid vroegtijdig verlaten. We konden en wilden niet langer deelnemen aan de beraadslagingen over het initiatiefvoorstel Faunabeheer Oostvaardersplassen, ingediend door de SGP en VVD. We willen in deze open brief graag toelichten hoe we tot dat besluit zijn gekomen.

We willen allereerst benadrukken dat we dit besluit niet lichtzinnig hebben genomen. Als volksvertegenwoordigers willen wij niets liever dan actief deelnemen aan een debat over een voor ons allen belangrijk thema. Maar wij willen dat wel doen op een wijze die recht doet aan het onderwerp, aan de gedragscode integer handelen die wij als leden van Provinciale Staten hebben ondertekend en met respect voor onze procedures.

In de gedragscode is als uitgangspunt opgenomen dat wij 'ons eerst een volledig beeld hebben gevormd van een zaak, voordat wij een besluit nemen. Ook wegen wij op een onbevooroordeelde manier alle onderdelen en belangen van een beslissing af'. Wij zijn van mening dat de behandelwijze van het initiatiefvoorstel in de Commissie Duurzaamheid niet aan deze uitgangspunten tegemoet is gekomen.

Het initiatiefvoorstel van de SGP en de VVD is op vrijdag 6 januari gepresenteerd op een persconferentie. Daarbij bleek dat het voorstel mede ondersteund werd door alle overige partijen in de Provinciale Staten, m.u.v. PvdA, GroenLinks en PvdD, die vooraf niet geraadpleegd zijn. We waren welkom bij de persconferentie, maar daarbij werd ons kenbaar gemaakt dat "het niet de bedoeling was dat statenleden vragen zouden stellen".

Ter voorbereiding op de bespreking in Commissie Duurzaamheid van 18 januari liet de agendacommissie weten dat het voorstel alleen oordeelsvormend zou worden behandeld: "De initiatiefnemers hebben aangegeven geen behoefte te hebben aan beeldvorming vooraf". Oorspronkelijk stond dit agendapunt zowel beeldvormend als oordeelsvormend geagendeerd.

Verder werd voorgesteld spreektijden van maximaal 5 minuten per fractie te hanteren. Dit heeft ons bevreemd. Het hanteren van spreektijden in de commissie is zeer ongebruikelijk en ons inziens strijdig met het reglement van orde.

De inhoud van dit voorstel roept in de samenleving, maar ook bij onze fracties veel vragen op. Het initiatiefvoorstel omhelst wat ons betreft meer dan een verzoek aan GS. Het stelt een fundamentele wijziging van de kaders voor het faunabeheer in de OVP voor waarbij een aantal richtinggevendende uitspraken worden gedaan. Daar hoort een zorgvuldige behandeling en discussie aan vooraf te gaan. De complexe materie van dit onderwerp, maar zeker ook de maatschappelijke onrust die is ontstaan door het indienen van dit initiatiefvoorstel maakt een zorgvuldige behandeling in de commissie alleen maar méér noodzakelijk.

Om die reden hebben we namens onze drie fracties op drie verschillende momenten vooraf aangegeven ons niet te kunnen vinden in de behandelwijze van dit voorstel. We deden onze collega's het voorstel om het initiatiefvoorstel, naar goed gebruik, eerst beeldvormend te behandelen. Verder stelden we voor als commissie een hoorzitting te organiseren waar we de vele vragen over dit voorstel kunnen stellen aan nog te bepalen wetenschappers en deskundigen. De uitkomsten van deze hoorzitting kunnen vervolgens door alle partijen worden gebruikt bij de oordeelsvorming.

In de vergadering van 18 januari bleek dit voorstel geen meerderheid te hebben. Na een debat over de orde van de vergadering werd op voorstel van D66 besloten het initiatiefvoorstel eerst beeldvormend en aansluitend oordeelsvormend te behandelen, waarbij er voldoende ruimte voor het stellen en beantwoorden van vragen zou zijn.

De voorzitter concludeerde vervolgens dat fracties 90 seconden (!) de gelegenheid hadden tot het stellen van (technische) vragen aan de indieners, het college en de 7 sprekers. Vervolg vragen en interrupties werden niet toegestaan. Vanzelfsprekend was het onmogelijk en in onze ogen naar de sprekers onfatsoenlijk om aan dit voorstel te voldoen. We hebben daarop een schorsing aangevraagd. Na de schorsing werd de commissie een half uur gegund voor het stellen van beeldvormende vragen. Deze vragen zijn vervolgens deels beantwoord door de sprekers, de indieners en het college, waarbij de indieners veelvuldig verwezen naar een nog in te stellen commissie (een onderdeel van het initiatiefvoorstel).

De indieners geven aan het voorstel in de PS-vergadering van 8 februari te willen behandelen. We hebben meerdere keren gevraagd naar de reden van dit korte tijdpad. In reactie werd aangegeven dat de indieners “geen tijd willen rekken”. Hoewel de beeldvormende ronde een veelheid van feiten, nieuwe informatie, emoties en tegenstrijdigheden opleverde, was er geen ruimte voor het stellen van vervolgvragen. In onze optiek was de beeldvormende fase hiermee verre van afgerond. De voorzitter wilde desondanks direct na de schorsing de vergadering vervolgen met het oordeelsvormende deel.

We hebben daarop opnieuw voorgesteld de oordeelsvormende ronde uit te stellen tot na de hoorzitting en zo alle fracties de gelegenheid te geven zich een volledig beeld te vormen. Toen dit verzoek opnieuw niet werd gehonoreerd hebben we tenslotte besloten de vergadering te verlaten.

We betreuren bovenstaande gang van zaken zeer. Er is in onze ogen geen sprake van een zorgvuldig besluitvormingsproces. De richtinggevende uitspraken die nu worden gevraagd zijn juridisch noch inhoudelijk getoetst. Snelheid gaat boven zorgvuldigheid. Onze eigen procedures en gedragscode worden niet gerespecteerd. Door het tijdpad en de wijze van behandelen is er weinig tot geen ruimte voor een kritisch geluid. De indieners lijken naast het inhoudelijke voorstel ook de besluitvormingsprocedure en de behandelwijze (inclusief spreektijden) te bepalen. En daarmee ook de ruimte van andere fracties om te kunnen deelnemen aan het debat. Wij voelen ons hierdoor als volksvertegenwoordigers de mond gesnoerd.

Er wordt door de indieners herhaaldelijk gerefereerd aan het feit dat dit initiatiefvoorstel kan rekenen op een meerderheid in Provinciale Staten. Dat mag het geval zijn, maar dat kan nooit een reden zijn om zorgvuldige beeldvorming dan maar achterwege te laten. Democratie is meer dan de stem van de meerderheid. De kracht van de democratie is juist gelegen in de ruimte die wordt geboden aan de minderheid.

Namens onze fracties verzoeken wij u, als onze voorzitter van Provinciale Staten, erop toe te zien dat alle besluitvorming zorgvuldig – en in overeenstemming met onze eigen procedures en gedragscode plaatsvindt - en dat er een open en transparant klimaat is waar alle fracties volwaardig kunnen deelnemen aan het politieke debat.

We verzoeken u deze brief ook te agenderen voor het eerstvolgende seniorenconvent.

Met vriendelijke groet,

Simon Miske  
fractievoorzitter  
Groen Links

Leonie Vestering  
fractievoorzitter  
Partij voor de Dieren

Peter Pels  
fractievoorzitter  
Partij van de Arbeid